

Odpusty w Kościele Katolickim

Objawienie Boże poucza nas, że grzechy pociągają za sobą kary, a głądzone są przez cierpienie, trudy życia czy też przez śmierć (por. Rdz 3,16-19; Rz 2,9). Chrześcijanin popełniający grzech otrzymuje w sakramencie pokuty odpuszczenie winy, natomiast pozostaje jeszcze tzw. kara doczesna. Darowanie kary doczesnej określa się terminem „odpust”, którego uzyskanie zakłada szczerą wewnętrzną przemianę oraz wypełnienie przepisanych uczynków. Odpust jest częściowy lub zupełny, w zależności od tego, czy uwalnia od kary doczesnej w części lub całości. Wierny może uzyskiwać odpust częściowy lub zupełny tylko za siebie lub ofiarować go za zmarłego, ale za nikogo z żyjących, ponieważ każdy człowiek sam jest w stanie dokonać przemiany swojego życia i wypełnić wymagane do otrzymania odpustu warunki. Odpust zupełny można uzyskać tylko jeden raz w ciągu dnia, poza pozostającymi w obliczu śmierci, natomiast odpusty częściowe można uzyskiwać w ciągu jednego dnia wielokrotnie.

Do uzyskania odpustu zupełnego wymagane są trzy warunki:

- 1) spowiedź sakramentalna;**
- 2) komunia św.;**
- 3) modlitwa w intencji Ojca św. (Chodzi tu o intencję, jaką Ojciec Św. wyznacza na każdy miesiąc, a nie w intencji osoby Papieża. Wystarczy odmówić „Ojcze nasz” i „Zdrowaś Maryjo”).**
- 4) wymaga się wykluczenia wszelkiego przywiązania do grzechu nawet powszedniego. Jeśli brakuje pełnej tego rodzaju dyspozycji, albo nie zostaną spełnione wyliczone warunki, wtedy odpust będzie tylko częściowy.**

I. Wypada, by Komunia święta i modlitwa w intencjach Ojca Świętego miały miejsce w tym dniu, w którym wykonuje się dzieło

obdarzone odpustem.

II. Po jednej spowiedzi sakramentalnej można uzyskać kilka odpustów zupełnych. Natomiast po jednej Komunii eucharystycznej i po jednej modlitwie w intencjach Ojca Świętego zyskuje się tylko jeden odpust zupełny.

III. Warunek dotyczący modlitwy w intencjach Ojca Świętego wypełnia się całkowicie przez odmówienie jeden raz "Ojcze nasz" i "Zdrowaś". Jednak pozostawia się wiernym swobodę wyboru jakiegokolwiek modlitwy zgodnie z ich pobożnością.

IV. Jeżeli do uzyskania odpustu związanego z jakimś dniem wymagane jest nawiedzenie kościoła, kaplicy lub cmentarza, to można go dokonać od południa dnia poprzedzającego, aż do północy kończącej dzień oznaczony.

Zanim zostaną wyliczone dzieła pokutne obdarzone odpustem warto przypomnieć zarządzenie Penitencjarii Apostolskiej dotyczącej zyskania odpustu za odmówienie Koronki do Bożego Miłosierdzia.

Penitencjaria Apostolska na mocy uprawnień specjalnie udzielonych jej przez Papieża chętnie przyjmuje przedstawioną prośbę i postanawia, co następuje: Odpustu zupełnego pod zwykłymi warunkami (mianowicie sakramentalna spowiedź, Komunia eucharystyczna i modlitwa w intencjach Ojca Świętego) udziela się w granicach Polski wiernemu, który z duszą całkowicie wolną od przywiązania do jakiegokolwiek grzechu pobożnie odmówi Koronkę do Miłosierdzia Bożego w kościele lub kaplicy wobec Najświętszego Sakramentu Eucharystii, publicznie wystawionego lub też przechowywanego w tabernakulum. Jeżeli zaś ci wierni z powodu choroby (lub innej słusznej racji) nie będą mogli wyjść z domu, ale odmówią Koronkę do Miłosierdzia Bożego z ufnością i z pragnieniem miłosierdzia dla siebie oraz gotowością

okazania go innym, to pod zwykłymi warunkami również zyskują odpust zupełny, z zachowaniem przepisów co do „mających przeszkodę”, zawartych w normach 24 i 25 „Wykazu odpustów” („Enchiridii Indulgentiarum”). W innych zaś okolicznościach odpust będzie cząstkowy. Niniejsze zezwolenie zachowa wieczystą ważność, bez względu na jakiegokolwiek przeciwny zarządzenia.

Wierni mogą uzyskać odpust zupełny wypełniając wcześniej określone warunki i następujące dzieła obdarzone odpustem:

1. adoracja Najświętszego sakramentu trwająca przynajmniej pół godziny,
2. pobożne przyjęcie – choćby tylko przez radio – Błogosławieństwa Papieskiego udzielanego Miastu i Światu,
3. nawiedzenie cmentarza w dniach od 1 do 8 listopada połączone z modlitwą za zmarłych – choćby tylko w myśli za zmarłych (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące); w pozostałe dni roku – odpust cząstkowy,
4. pobożny udział w obrzędzie liturgicznym w Wielki Piątek i ucałowanie krzyża,
5. udział w ćwiczeniach duchowych trwających przynajmniej przez trzy dni,
6. publiczne odmówienie Aktu Wynagrodzenia w uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego,
7. publiczne odmówienie Aktu poświęcenia rodzaju ludzkiego Chrystusowi Królowi w uroczystość Chrystusa Króla,
8. w uroczystość św. Apostołów Piotra i Pawła, każdy kto pobożnie używa przedmiotu religijnego (krzyża, różańca, szkaplerzna, medalika) poświęconego przez Papieża lub Biskupa i w tym dniu odmówi Wyznanie Wiary,

9. wysłuchanie w czasie misji kilku kazań i udział w uroczystym ich zakończeniu,
10. przystąpienie po raz pierwszy do Komunii św. lub udział w takiej pobożnej ceremonii,
11. odprawienie pierwszej Mszy św. lub pobożne uczestnictwo w niej,
12. odmówienie różańca w kościele, w rodzinie, we wspólnocie zakonnej (należy odmówić przynajmniej jedną część, jednakże pięć dziesiątek w sposób ciągły, z modlitwą ustną należy połączyć pobożne rozważanie tajemnic, w publicznym odmawianiu tajemnice winne być zapowiadane zgodnie z zatwierdzoną miejscową praktyką, w odmawianiu prywatnym wystarczy, że wierny łączy z modlitwą ustną rozważanie tajemnic),
13. odnowienie przez kapłana w 25-, 50-, 60-lecie święceń kapłańskich postanowienia wiernego wypełniania obowiązków swojego powołania, uczestniczenie w Mszy św. jubileuszowej,
14. czytanie Pisma św. z szacunkiem należnym słowu Bożemu, przynajmniej przez pół godziny,
15. nawiedzenie kościoła, w którym trwa Synod diecezjalny i odmówienie tam „Ojcze nasz” i „Wierzę”,
16. odmówienie w sposób uroczysty hymnu „Przed tak wielkim Sakramentem” w Wielki Czwartek,
17. odmówienie tego samego hymnu w uroczystość Bożego Ciała,
18. publiczne odmówienie hymnu: „Ciebie Boże wielbimy” w ostatnim dniu roku,
19. publiczne odmówienie hymnu „Przybądź Duchu” w Nowy Rok i w Zesłanie Ducha Świętego,
20. pobożne odprawienie Drogi Krzyżowej (przed stacjami prawnie erygowanymi, połączone z rozważaniem Męki i Śmierci

Chrystusa i przechodzeniem od stacji do stacji; w publicznym odprawianiu wystarczy przechodzenie prowadzącego),

21.pobożne nawiedzenie kościoła w święto tytułu i dnia 2 sierpnia (odpust Porcjunkuli) i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę”,

22.pobożne nawiedzenie kościoła lub ołtarza w dniu jego konsekracji i odmówienie „Ojcze Nasz” i „Wierzę”,

23.pobożne nawiedzenie kościoła w Dniu Zadusznym i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę” (odpust ten może być ofiarowany tylko za dusze w czyśćcu cierpiące),

24.pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy zakonnej w święta Założyciela i odmówienie „Ojcze nasz” i „Wierzę”,

25.udział w czynności świętej, której przewodniczy wizytator w czasie odbywania wizytacji pasterskiej,

26. odnowienie przyrzeczeń chrztu św. w czasie nabożeństwa Wigilii Paschalnej lub w rocznicę swego chrztu,

27.pobożne nawiedzenie jednej z czterech patriarchalnych bazylik rzymskich i odmówienie tam „Ojcze nasz” i „Wierzę” w: święto tytułu, jakiegokolwiek święto nakazane, raz w roku w innym dniu wybranym przez wiernego,

28.udział w świętych czynnościach sprawowanych w kościołach stacyjnych w Rzymie w określonych dniach roku zaznaczonych w Mszałe Rzymskim,

29.w momencie śmierci, o ile wierny miał za życia zwyczaj odmawiania jakichkolwiek modlitw (w tym wypadku wymieniony warunek zastępuje trzy zwyczajne warunki uzyskania odpustu zupełnego), dla uzyskania tego odpustu chwalebną rzeczą jest posługiwać się krucyfiksem lub krzyżem.

30.odmówienie modlitwy: Oto ja, o dobry i najśłodszy Jezu – po komunii św. Przed obrazem Jezusa Chrystusa w każdy piątek

Wielkiego Postu i w Wielki Piątek; w pozostałe dni roku – odpust częstkowy,

31. posługiwanie się przedmiotami pobożności (krucyfiksem, krzyżem, szkaplerzem, medalikiem), jeżeli są pobłogosławione przez Papieża, ewentualnie przez biskupa, jeśli w uroczystość świętych Apostołów Piotra i Pawła, odmówimy wyznanie wiary (jakąkolwiek formułę); natomiast posługując się tymi przedmiotami pobłogosławionymi przez kapłana lub diakona – odpust częstkowy.

Pełny wykaz odpustów częstkowych:

32. odmówienie modlitwy: czynności nasze... (Mszał Rzymski: kolekta z czwartku po Popielcu),

33. odmówienie aktów cnót teologicznych i żalu za grzechy,

34. odmówienie hymnu: Uwielbiam Cię nabożnie (Adoro Te, devote),

35. odmówienie przed zebraniem modlitwy: Stajemy wobec Ciebie, Panie,

36. odmówienie modlitwy: Do Ciebie, Święty Józefie,

37. odmówienie modlitwy: Dzięki Ci składamy, Wszechmogący Boże, za wszystkie dobrodziejstwa Twoje. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen,

38. odmówienie modlitwy: Aniele Boży,

39. odmówienie modlitwy: Anioł Pański, w okresie wielkanocnym Królowo nieba,

40. odmówienie hymnu Duszo Chrystusowa,

41. nawiedzenie cmentarza starochrześcijańskiego, czyli katakumb,

42. odmówienie Składu Apostolskiego (pacierzowe wyznanie wiary) lub Symbolu Nicejsko – Konstantynopolitańskiego

(mszalne wyznanie wiary),

43.akt komunii duchowej, wzbudzony przy pomocy jakiegokolwiek pobożnej formuły,

44 odmówienie Jutrznii lub Nieszporów żałobnych,

45.udział w nauczaniu lub uczeniu się nauki chrześcijańskiej,

46.odmówienie Psalmu 130(729): Z głębokości,

47.odmówienie modlitwy: Panie, Boże wszechmogący... (Liturgia Godzin: poniedziałek, II tydzień, Jutrznia),

48.odmówienie modlitwy: Wysłuchaj nas, Panie Święty, Ojciec wszechmogący, wieczny Panie, i racz zesłać z nieba świętego Anioła Swego, aby strzegł, osłaniał, nawiedzał i bronił wszystkich mieszkańców tego domu. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen,

49.odmówienie litanii: do Najświętszego Imienia Jezus, do Najświętszego Serca Pana Jezusa, do Najdroższej Krwi Chrystusa Pana, Loretańska do Najświętszej Maryi Panny, do świętego Józefa, do Wszystkich Świętych,

50.odmówienie kantyku: Magnifikat,

51.odmówienie modlitwy: Maryjo, Matko łaski, Matko miłosierdzia. Broń nas od wroga i przyjmij w godzinę śmierci,

52.odmówienie modlitwy: Pomnij, o Najświętsza Panno Maryjo (modlitwa św. Bernarda),

53.odmówienie Psalmu 51 (50): Zmiłuj się...,

54.uczestnictwo w publicznie odprawianej nowennie przed Bożym Narodzeniem, Zesłaniem Ducha Świętego i Niepokalanym Poczęciem,

55.odmówienie Małych oficjów: o Męce Pańskiej, o Najświętszym Sercu pana Jezusa, o Matce Bożej, o Niepokalanym Poczęciu, o św. Józefie,

56.odmówienie zatwierdzonej przez władzę kościelną modlitwy o

powołania kapłańskie i zakonne,

57.odprawienie modlitwy myślniej (rozmyślenia),

58.odmówienie modlitwy za Papieża: Wezwanie; módlmy się za Papieża naszego...Odpowiedź; Niech go Pan strzeże, zachowa przy życiu, darzy szczęściem na ziemi, i broni przed nieprzyjaciółmi,

59. odmówienie modlitwy: O święta ucztu...,

60.słuchanie przepowiadanego Słowa Bożego (kazania),

61.odmówienie: Modlitwy o jedność Kościoła,

62. uczestnictwo w miesięcznym dniu skupienia,

63. odmówienie modlitwy: Wieczny odpoczynek,

64.odmówienie modlitwy: Racz, Panie nagrodzić życiem wiecznym wszystkich, którzy nam dobrze czynią dla imienia Twego,

65. odmówienie: Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia...,

66.odmówienie: Święta Maryjo, przybądź z pomocą biednym,

67.odmówienie modlitwy: Święci Apostołowie Piotrze i Pawle,

68.pobożne przeżegnanie się i wypowiedzenie słów: W Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen,

69.odmówienie modlitwy: Pod twoją obronę...,

70.odmówienie modlitwy: Przyjdź Duchu Święty, napelnij serca wiernych Twoich i ogień miłości w nich zapal,

71.odmówienie modlitwy: Nawiedz ten dom (Liturgia Godzin: Komplet po Nieszporach uroczystości.